

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.
Profilová práce – třída Lambda
Vyšší stupeň studia
2017/2018

Adam Bartůšek

**Homeopatie – přiblížení
přírodní léčebné metody**

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslav Najbert

Datum odevzdání: 1. března 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem profilovou práci na téma „Homeopatie – přiblížení přírodní léčebné metody“ vypracoval/a samostatně a s použitím uvedené literatury a pramenů.

V Praze, dne 01. 03. 2018

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval své odborné konzultantce, homeopatce a hlavně matce z povolání Heleně Bartůškové, která mi velice pomohla s mou prací, stejně jako svému vedoucímu práce, PhDr. Jaroslavu Najbertovi, který mi byl vždy ochoten pomoci a to i přes opakované problémy s tématem práce.

Obsah

Čestné prohlášení	2
Poděkování	3
Abstrakt.....	6
Abstract.....	6
Úvod.....	7
Metodika	8
Stat'	9
Úvod do homeopatie	9
Homeopatie ve světě	10
Samuel Hahnemann	11
Význam Samuela Hahnemanna pro homeopatii	12
Dílo Samuela Hahnemanna	12
Mýty a fakta o homeopatii	14
1. mýtus: Homeopaté jsou podvodníci a šarlatáni.	14
2. mýtus: Homeopatie je drahá.....	15
3. mýtus: Homeopatií se dá vyléčit rakovina	15
4. mýtus: Při užívání homeopatik je zakázána zubní pasta s mentolem a káva 15	
5. mýtus: Homeopatika se nemají skladovat poblíž elektronických zařízení.	16
Příběhy nadstandardně úspěšné léčby	17
Kalium muriaticum - akutní průjem	17
Sulphur – vysoký tlak.....	17
Silicea – častá nemocnost v zimě.....	18
Varicella – ekzém po neštovicích	18
Silicea - bronchitida starší paní	19
Pulsatilla – žárlivost u sourozence.....	20

Aconitum napellus – kašel.....	20
Sulfur – rýma se svěděním a ucpaným nosem.....	20
Program.....	22
Léky	23
Polychresty.....	23
Malé léky	24
Závěrem.....	25
Seznam zdrojů a literatury	26
Přílohy.....	28
Homeopatický dotazník.....	28

Abstrakt

Tato práce se zabývá tématem homeopatie. Vznikala ve spolupráci s mojí matkou, homeopatkou Helenou Bartůškovou. Má za úkol čtenáři přiblížit tento způsob léčby, a to za pomoci shromáždění faktických informací, rozebírání mýtů a uvedení zajímavých příběhů ze života homeopata. Také vznikla jako podklad pro program, pomocí kterého bude homeopatie vysvětlována laickému obecenstvu.

Klíčová slova: homeopatie, medicína, homeopatika, Samuel Hahnemann, alternativní léčba, mýty, Boiron, výukový program, Helena Bartůšková, informace, nemoci

Abstract

This work is about homeopathy. It was being written in cooperation with my mother, homeopath Helena Bartůšková. It's goal is to explain this kind of medicine to a reader by gathering information, myths analysis and interesting tales from life of a homeopath. It was written also as a basis for the programme which will be homeopathy explained to a laical audience by.

Keywords: homeopathy, medicine, homeopathics, Samuel Hahnemann, alternative therapy, myths, Boiron, education programme, Helena Bartůšková, information, diseases

Úvod

Tato práce pojednává o přírodní léčebné metodě staré více než 200 let, o homeopatii. Toto téma jsem si vybral proto, že moje matka, Helena Bartůšková, jest homeopat z povolání a já sám tak mám k tomuto tématu blízko. Výhodou mi při mé práci bylo to, že se stala mým odborným konzultantem. Zároveň mi připadá, že povědomí veřejnosti o homeopatii není moc velké, přestože velmi často o ní slyším někoho mluvit v negativním kontextu nebo dokonce slýchám i výsměch. Jenže pochybuji, že alespoň zlomek těchto „posměváčků“ vůbec ví, o čem mluví. Proto bych chtěl alespoň trochu povědomí o homeopatii rozšířit.

Cílem práce tedy je sepsat jakousi rešerši o homeopatii, která bude obsahovat obecné informace o homeopatii, tedy to, jak funguje, kdo ji provozuje, jaké jsou na ni různé názory a pohledy, jak se užívá všude po světě, kdo je jejím zakladatelem a tak podobně. Dále bylo mým cílem z několika (3) různých zdrojů získat nejčastější mýty o homeopatii, rozebrat je podle toho, co sám nastuduji a podle konzultace s odborným konzultantem. Cílem následujícím bylo sesbírat z rozhovorů s homeopatem – mým odborným konzultantem – několik zajímavých příběhů z kariéry homeopata, kdy léčba probíhala až nadstandardně dobře, že by se skoro dala nazvat zázračnou. Také jsem do práce chtěl zahrnout soupis běžných homeopatických přípravků. Posledním cílem bylo sestavit edukativní program pro spolužáky ve škole, který bude obsahovat jak výukovou, tak i zábavně – diagnostickou část.

Metodika

Svou práci jsem začal tím, že jsem sehnal dostatek odborné literatury, například učebnice homeopatie, knihy a publikace homeopatů nebo články na internetu. Ovšem nejlepším zdrojem informací mi byl můj odborný konzultant, homeopat a moje matka, Helena Bartůšková. Tu jsem naštěstí shánět nemusel. Po nastudování literatury jsem sepsal velkou část mé práce, kdy jsem téma rozebral, poskytl čtenáři pohled z různých úhlů a předložil fakta, která jsem zjistil. Poté jsem si vyhledal na třech různých stránkách, o kterých jsem věděl, že jsou důvěryhodné, nejčastější mýty o homeopatii, které jsem následně s pomocí konzultanta a literatury snažil potvrdit, nebo vyvrátit. V další části jsem provedl několik rozhovorů s mým odborným konzultantem, které jsem si zaznamenával do počítače. Obsahem rozhovorů jsou zajímavé případy z homeopatické kariéry, kdy byla léčba velmi úspěšná. Také jsem do své práce zahrnul soupis asi nejběžnějších homeopatik a homeopatů, které jsou spíše raritní a jsou předepisovány pouze ve speciálních případech. V poslední části jsem se s konzultantem zamyslel, jak by se dal vytvořit naučný program pro mé spolužáky, poté jsem sestavil jeho náplň.

Stat'

V této části bude čtenář seznámen se základními poznatky o homeopatii, jejím principu, využití, zakladateli atd.

Úvod do homeopatie

Ještě než se plně začnu na následujících stránkách zabývat tímto tématem, rád bych se v úvodu pokusil určit, co to vůbec homeopatie je. Na tuto na první pohled velice jednoduchou otázku ale nelze úplně jednoduše odvětit. Proto si na začátek dovolím uvést několik definic homeopatie z různých zdrojů.

Homeopatie je:

- 1. Způsob léčení, který je založen na zásadě, že „podobné se léčí podobným.“ Princip, který zavedl německý lékař Samuel Hahnemann (1755-1843), je založen na názoru, že velmi malé dávky léčiva povzbuzují životní sílu k větší činnosti, zatímco větší dávky ji ochromují nebo ničí. V klasické podobě se používají velmi zředěná léčiva (často 1:10⁶ nebo 1:10¹², ale i 1:10³⁰), která by v neředěném množství vyvolala takové příznaky, proti nimž jsou použita. (Vokurka, 2004)*
- 2. Alternativní (nekonvenční) léčebná metoda, která léčí na základě principu podobnosti za použití velmi malých dávek. (Popova, 1993)*
- 3. Regulační terapie, jejímž účelem je ovlivnit samoregulační procesy, za použití přesně individuálně zvolených léků s ohledem na reakce léčeného pacienta. (Köhler G., 1985)*
- 4. Homeopatie je léčebná metoda alternativní medicíny, která je považována za pseudovědu. Je založená na zkoumání pacienta a jeho symptomů jako celku, kterého potom jako celek i léčí (princip totality symptomů). Používá vysoce ředěné (tzv. potencované) látky, které ve vyšší dávce u zdravého člověka vyvolávají příznaky podobné těm, jaké má léčená choroba (princip minimální dávky a princip podobné léčí podobné). Stupeň zředění je často tak vysoký, že daleko přesahuje Avogadrovu konstantu, v přípravku se tedy s největší pravděpodobností nevyskytuje ani jedna molekula účinné látky. Účinnost metody ani fungování jejích principů nebyly spolehlivě vědecky prokázány, naopak v rozsáhlých studiích se nepodařilo potvrdit,*

že by měla homeopatie účinek lepší než placebo; homeopatie je tedy v medicínském kontextu přinejmenším kontroverzní záležitostí. (Wikipedie, stav k 14. 2. 2018)

Jak již bylo zmíněno výše, homeopatii založil německý lékař Samuel Hahnemann. Jeho vlastní definice homeopatie zní:

„Homeopatie – Organon der Heilkunst – Nástroj léčebného umění“

Jak říká jeden z předních pražských homeopatů, MUDr. Helena Bartůšková, shodou okolností i můj odborný konzultant:

„Homeopatie je geniální terapeutická metoda, která nezakrývá symptomy, nýbrž léčí příčiny tím, že pomáhá organismu aktivovat svou léčebnou sílu.“

Jak jsme si ukázali, pohledů na homeopatii je nespočet, ať už od známých, uznávaných osobností nebo od uznávaných osobností, které tak známé nejsou. Obecně platí, že předpokládaným principem homeopatie je „léčba podobného podobným,“ přičemž dávka „podobného,“ která má za úkol aktivovat samoléčebné schopnosti organismu, bývá velmi malá. Toto vysvětlení vychází už jen z názvu „homeopatie“, který se skládá ze dvou řeckých slov – homeo (podobný) a pathos (nemoc). Díky individuálnímu přístupu k pacientovi a jeho reakcím by měla homeopatie vyléčit i nemoci, se kterými si klasická západní medicína neví rady¹. Jak říkal už Mahatma Gandhi, homeopatie vyléčí vyšší procento případů než jakákoliv jiná léčba.

Homeopatie ve světě

Podle Heřtova *Stručného výkladového slovníku českých skeptiků* je homeopatie druhá nejčastější metoda alternativní léčby hned po akupunktuře.³ V některých státech, které mají třeba i mnohonásobně více obyvatel, než Česká republika, je homeopatie uznávanou léčebnou metodou, kterou využívá mnoho doktorů a léčitelů.¹ Je až podivuhodné, jaké jsou rozdíly v přístupu k homeopatii v různých zemích. Můžeme to sledovat i v Evropě, v jednom státu je homeopatie uznávána jako standardní metoda léčby a ve vedlejším je proti ní zbrojeno. Například ve státě Švýcarsko před nedlouhou dobou proběhlo referendum, kde si lidé odhlasovali, že

homeopatie je standardní druh léčby a bude tudíž hrazena pojišťovny.² Nebo v sousedním státě, v Německu, vznikl projekt takzvané „integrativní medicíny“, kdy je u dětských pacientů klasická léčba podporována homeopatií (tzv. komplementární medicína). Tento projekt se rozjel ve třech nemocnicích v Německu, a to v Mnichově, Landshutu a Essenu. Jen v Mnichově roste počet dětských pacientů asi o 1000 (jeden tisíc) ročně. Celkově je ve Spolkové republice Německo tento způsob léčby hojně využíván, více než osmdesát procent rodičů si přeje, aby byli jejich potomci léčeni takto. A hned vedle, za hranicemi, v České republice, se přístup k homeopatii diametrálně liší. Česká lékařská komora proti ní tvrdě zbrojí, a když se zeptáte lidí na názor na homeopatii, většinou se vám vysmějí. Těžko říct, čím je to způsobené, možná faktem, že za komunistické vlády byla na našem území homeopatie zakázána.

Samuel Hahnemann

Samuel Hahnemann (celým jménem Samuel Fridrich Christian Hahnemann). Toto jméno jsme už mohli několikrát zaslechnout ne předešlých řádcích, a to ne nadarmo. Samuel Hahnemann je totiž otcem homeopatie, něco jako Charles Darwin evoluční biologie nebo Carl von Linné botanické a zoologické nomenklatury.

Samuel Hahnemann se narodil roku 1755 v Míšni v Horním Sasku, v dnešním Německu. Studoval nejdříve v Míšni, poté na univerzitě v Lipsku, odkud se přesunul do Vídně a studia ukončil v Erlangenu. Už od mládí byl velice bystrý, vynikal ve studiu cizích jazyků, uměl například anglicky, francouzsky, řecky, italsky, syrsky nebo hebrejsky. Jeho nadání, pracovní nasazení a zvědavost ho předurčily k získání cenných poznatků.

Po ukončení studií se začal věnovat lékařské vědě, chemii a farmakologii. Jeho vědecké zájmy způsobily, že cestoval po různých městech v Německu a v Evropě. To bylo na konci osmnáctého století. Na začátku století následujícího, tedy devatenáctého, přesněji v roce 1801, vyvinul nový způsob přírodní léčby, homeopatii. K jejímu vyvinutí přispěl taky příchod osvícenství do Německa. Od té doby působil jako významný homeopat v Německu. Také byl osobním lékařem významných

knížecích rodin. V roce 1835 se odstěhoval do Paříže, kde působil až do své smrti v roce 1843.

Význam Samuela Hahnemanna pro homeopatii

Samuel Fridrich Christian Hahnemann je hlavním představitelem homeopatie. Je jejím zakladatelem, tvůrcem, duchovním otcem. Na základě svého bádání a experimentování vytvořil ucelený systém léčby, založený na novém způsobu výroby léčiv, pečlivém hodnocení projevů nemoci a na celkovém individuálním přístupu k pacientovi. Důraz kladl na metodu pozorování. Hledal spojitost mezi vznikem příznaků onemocnění a okolním prostředím. Jak již víme, Hahnemann byl výborný chemik a farmakolog. Při výrobě nových léků využil vhodných chemických postupů, vytvořil novou technologii zpracování surovin k výrobě léků. Zaměřil se mimo jiné i na technologii kontroly čistoty léků. Z látek jedovatých a škodlivých vytvořil látky léčivé a šetrné. Nové léky si Hahnemann vyráběl sám a jejich účinky ověřoval sám na sobě a na dobrovolnících. Projevy způsobené látkami, ze kterých Hahnemann léky tvořil, pečlivě zaznamenával a dokumentoval. Experimentoval takto od roku 1790 do 1810, což byla dostatečná doba na prokázání jeho teorie. Dospěl k závěru, že látky, které vyvolávají určité symptomy u zdravých jedinců, u nemocných tyto příznaky naopak léčí. Brzy si získal řadu stoupců a žáků. Kladl také důraz na systematické vzdělávání lékařů.

Dílo Samuela Hahnemanna

Hahnemann vydal několik desítek publikací, spisů, výsledků svého bádání. Popisoval své zkušenosti při výzkumech, které pečlivě dokumentoval, svá díla psal latinsky nebo svou rodnou němčinou.

Přeložil také řadu medicínských textů a odborných učebnic např. z angličtiny, francouzštiny a italštiny.

V Eseji o novém principu zjišťování kurativních účinků léčivých substancí (1796) poprvé představil své pojetí homeopatické medicíny.

V šestisvazkovém díle **Materia medica pura (čisté učení o lécích, 1821)** systematicky popisuje účinky jednotlivých léků a příznaky, které se projevují po podání u různých jedinců.

Organon racionální léčby (1810, Lipsko) je považován za jeho nejznámější dílo, ve kterém popisuje Hahnemann svou filozofii homeopatie. Organon vyšel v dalších pěti vydáních, poslední s názvem Organon léčebného umění (1833).

Chronické nemoci, jejich zvláštní povaha a homeopatická léčba (1829). Dílo popisuje Hahnemannovu filozofii, doplnil své poznatky o další léky na základě zkušenosti s léčbou chronických nemocnění.

Mýty a fakta o homeopatii

V této části práce bych se rád věnoval nejznámějším mýtům, které o homeopatii kolují. Jistě už jste někdy o homeopatii zaslechli, a v souvislosti s ní jste mohli slyšet něco, jako že všichni homeopaté jsou šarlatáni, podivní léčitelé, šamani, podvodníci, nebo ještě nějaké pepnější výrazy. Nebo třeba to, že je homeopatie velice drahá a že dovede vyléčit i rakovinu. Na takovéto „povídačky“ bych se tedy podíval pod lupou a pokusil se přiblížit, jak to doopravdy je.

Mýty jsem vybíral tak, že jsem se zeptal svého odborného konzultanta, jestli zná nějaké mýty o homeopatii. Poté jsem zabrousil na internet, kde jsem do vyhledávače zadal „homeopatie mýty“. Poté jsem ze tří různých stránek (www.boiron.cz, www.hanapoukarova.cz, www.ordinace.cz) vybral mýty, které mi poradil konzultant a i ty, které jsem viděl poprvé.

Ještě než začnu, bych rád podotkl, že v této práci nevystupuji jako skalní příznivec homeopatie a ani jako její odpůrce. Snažím se objektivně přiblížit případným nezasvěceným čtenářům principy této léčby a fakta o ní.

1. mýtus: Homeopaté jsou podvodníci a šarlatáni.

Tento mýtus nelze jednoznačně vyvrátit ani potvrdit. Jistě by se našel alespoň jeden homeopat, který je podvodník nebo šarlatán, ale určitě jich nebude mnoho. Platí ale, že homeopatie je v některých zemích považována za standardní léčebnou metodu a dokonce se i vyučuje na univerzitách.¹ Na světě ji používá více než 300 000 lékařů.⁴ To už vypovídá o tom, že na ní asi něco bude, takže všechny homeopaty bych za šarlatány neoznačil. Zároveň jsou v homeopatii přesně určené postupy a pravidla, které by měl každý správný homeopat dodržovat. Zároveň ale v České republice není v této problematice nastavený jednoznačný právní rámec, takže se nějakí podvodníci vyskytnout mohou.^{5,6} Proto je důležité, aby si osoba, která chce využít služeb homeopata, nejprve o daném lékaři něco vyzjistila a svůj zdravotní stav nadále konzultovala se svým obvodním lékařem.

2. mýtus: Homeopatie je drahá

Tento mýtus zřejmě vychází z faktu, že se u nás, v České republice, homeopatické přípravky nehradí ze zdravotního pojištění. Tím jde samozřejmě pro uživatele cena nahoru, jenže když to porovnáme s klasickými léčivými přípravky, tak ty homeopatické vyjdou celkově (nikoliv pouze pro zákazníka) draž. Dále může být homeopatie levnější už jen z toho důvodu, že díky prevenčním účinkům těchto léků se snižuje cena léčby případného vážnějšího onemocnění.⁴ Nicméně, práce stojí peníze, a tak to, co se může v případě využití homeopatické léčby pěkně prodražit, je práce samotného homeopata. Ta totiž také není hrazena pojišťovny, a zrovna ta je na celém procesu nejdražší. Každý homeopat má vlastní ceny, ale nečekejte, že narazíte na nějakého, který by si účtoval poplatky v podobné výši jako standardní doktor.⁷ Samotné „prášky“ pak stojí zhruba mezi 50 a 100 korunami za kus (balení).^{4,8} Celkově by se to tedy dalo shrnout tak, že obecně jsou homeopatika levnější než klasické prášky, ale nejsou hrazeny pojišťovnou, takže ve výsledku jsou pro kupujícího dražší. Práce homeopata je pak taky poměrně drahá, ale za (údajnou) kvalitu se prostě platí.

3. mýtus: Homeopatií se dá vyléčit rakovina

Zde musím říci, že žádná úspěšná léčba, kdy by homeopatika odstranila veškeré metastázy, zřejmě neexistuje.^{4,11} I když jsem při svém studiu a při rozhovoru s homeopatem postřehl, že prý existuje několik takových případů, ale to bych považoval spíše za výjimku a dále se tím nezabýval.⁹ Nicméně, homeopatika mohou dobře posloužit jako doplňková léčba k léčbě standardní, která může mít nežádoucí účinky.^{4,9}

4. mýtus: Při užívání homeopatik je zakázána zubní pasta s mentolem a káva

Tento mýtus má reálné opodstatnění, jelikož tyto látky mohou skutečně léčbu ovlivnit. V první řadě tak, že jsou výrazně aromatické a dokážou znečistit ústní dutinu, kde se homeopatika vstřebávají.⁴ To ale dokážou všechny potraviny a nápoje, a proto obecně platí, že by se homeopatika neměla užívat těsně před jídlem a po něm a rovněž by se neměla zapíjet.¹⁰ Dále je skutečně ověřeno, že mentol může mít špatné účinky při léčbě přípravkem Natrium muriaticum.^{10,11} Rovněž platí, že by se měl

během léčby minimalizovat příjem látek, které navozují stavy hyperaktivity nebo naopak organismus uklidňují, což je například kofein.^{4,10,11} To znamená omezit příjem kávy, energetických nápojů a dalších potravin a nápojů, které kofein obsahují.

5. mýtus: Homeopatika se nemají skladovat poblíž elektronických zařízení.

Podle mnohých homeopatů, včetně mého konzultanta, je tento mýtus pravdivý. Je to prý proto, že elektromagnetické záření ze zařízení může negativně ovlivňovat informace, které jsou v přípravcích obsaženy.⁷ Žádný seriózní výzkum, zabývající se touto problematikou, však nebyl proveden. Tento mýtus zde uvádím, jelikož to je možná jediný, který nelze potvrdit nebo vyvrátit pomocí studia literatury.

Příběhy nadstandardně úspěšné léčby

K této kapitole bych chtěl říci, že veškeré příběhy byly získány a sepsány za pomoci rozhovorů s homeopatem, mým odborným konzultantem, Helenou Bartůškovou příběhy jsou z jeho vlastních zkušeností, popřípadě ze zkušeností jeho kolegů. Rozhovory proběhly v neděli 25. února 2018, konzultant vyprávěl a já jsem zapisoval. Příběhy jsou z doby před třemi lety až po současnost, až na ty, které jsou převyprávěné, ze zkušenosti kolegů konzultanta.

Kalium muriaticum - akutní průjem

„Mám mnoho pacientů, kteří se vrátili ze zahraničí s různými zdravotními problémy. Nikdy nezapomenu na podnikatele Josefa, který se v roce 2015 vrátil z Indonésie velice nemocný. Ničil ho nezvladatelný průjem, který se objevil poté, co přestal užívat léky proti malárii. Léky, které dostal od indonéských lékařů, mu příliš nepomohly. Průjem byl prudký, zapáchal po plísni. Doprovázela ho celková vyčerpanost a teplota kolem 38°C. Zhoršil se mu sluch i čich, byl velmi zmatený.

Dostal Kalium muriaticum v dávkování 2 tablety co 1 hodinu. Během jediného dne zmizela teplota, na konci druhého dne neběhal tak často s průjmem na záchod, na konci třetího dne se cítil skoro v pořádku. Po týdnu zase začal pracovat, odcestoval do USA. Kalium muriaticum je jeden z nejužívanějších léků proti průjmům.“

Sulphur – vysoký tlak

„Jednoho dne za mnou přišel muž (65 let) s tím, že má asi od 20 vysoký tlak (až 220/100 - nárazově) a zdali na to mohou pomoci nějaká homeopatika. Na léky nevěřil a nikdy je nebral, ovšem protože jsem pomohla jeho vnučce od ekzému a ženě jsem vyléčila dvacetiletou rýmu.

Byl to typický konstituční typ Sulphur – nedostudoval (odešel v pátém ročníku právnické fakulty), byl svérázný, nekonformní, rebel, buřič. Doporučila jsem mu tedy užívat lék Sulphur, který by mu měl pomoci.

Po třech měsících přišel na kontrolu s tím, že tlak má už asi dva měsíce v úplné normě, a nemohl tomu uvěřit.“

Silicea – častá nemocnost v zimě

„Za onoho času, v prosinci 2016, ke mně přišla skoro šedesátiletá paní, jestli bych jí dokázala pomoci s tím, že je každou zimu, rok co rok, nemocná. Řekla jsem jí, že udělám, co bude v mých silách.

Po podrobném rozhovoru jsem jí dala lék Silicea, který působí výborně na imunitu a navíc proto, že byla jasným konstitučním typem Silicea.

Asi po dvou týdnech prodělala těžkou angínu, kterou měla naposledy v dospívání. Jednalo se zřejmě o takzvaný „reverzní příznak“, kdy se po podání homeopatika mohou objevit staré nemoci. Znamená to, že homeopatikum zabírá do hloubky a čistí organismus od starých onemocnění.

Bylo to první a zároveň poslední onemocnění, které tu zimu prodělala. Ač kolem ní byla spousta nemocných lidí, tak po celou zimu (kromě zmíněné angíny) zůstala zdravá jako řípa.“

Varicella – ekzém po neštovicích

„Jednou ke mně přišla paní s dvouletou holčičkou, která měla od doby, kdy před půlrokem prodělala neštovice, problémy s ekzémem.

Vzhledem k tomu, že onemocnění vzniklo v souvislosti s neštovicemi, začala jsem léčbu homeopatikem vyrobeným z viru neštovic (takovémuto homeopatiku, které se vyrábí z tkáně napadené danou infekcí, se říká nosoda). Dostala pouze tři dávky homeopatik po týdnu.

Po první dávce se jí na ruce objevila „hnízda“ pupínek podobných neštovicím. Za týden, po další dávce Varicelly, jí pupínky ještě přibýly, jenže po poslední dávce, za další týden jí zmizely pupínky i s ekzémem. Již je tomu tři čtvrtě roku a ekzém se znovu neukázal.“

Silicea - bronchitida starší paní

„Na jedné přednášce mi zase vyprávěla paní doktorka z Ostravy Michálkovic o 75leté paní Květoslavě, se kterou se setkala. Před třemi lety se zúčastnila vizity v jednom domku na kraji Ostravy. Vypadal skoro opuštěně, zahrada byla zarostlá, bylo znát, že se o ni nikdo již hodně dlouho nestaral. Bydlela tam starší paní. Nalezli ji pod velkou tlustou péřovou peřinou oblečenou v mnoha svetrech a šálou kolem krku. Paní doktorka byla velmi překvapena, byl krásný teplý květen, venku bylo osmnáct stupňů, ale v místnosti se ještě k tomu topilo.

Dcera paní Květoslavy lékařům sdělila, že maminka již po čtyři roky vůbec nechodí ven. Stačí, aby ji jen trochu ofouklo, a okamžitě dostává kašel, při kterém ven odchází hnisavý zápachající hlen. Její stav se viditelně horšil v noci. Do nemocnice paní Květoslava nechce, protože se nesmírně bojí infuzí. O antibioticích rovněž nechce nic slyšet – jeden známý nějaká antibiotika užíval, dostal však alergickou reakci a zemřel.

Doktorka ji chtěla okamžitě převézt do nemocnice, v plicích a průduškách bylo slyšet hleny a chrapot. To však paní Květoslava razantně odmítla. Jedinou možnou cestou bylo nasazení léku Silicea. Dcera slíbila, že bude dbát na to, aby maminka lék opravdu pravidelně užívala. Lékařka se s oběma rozloučila se slovy, že se za nimi staví na kontrolu asi za měsíc a půl.

Po třiceti pěti dnech se doktorka dočkala obrovského překvapení. Ve dveřích ordinace se objevila trochu rozklepaná paní Květoslava. Po čtyřech letech, kdy nevycházela z domu, a sousedí si mysleli, že už v domku nežije, sama od sebe za lékařkou přijela. Do místnosti vešla se slovy: „Doktorko, moc děkuji!“ Ukázalo se, že je bez jakýchkoli potíží, nebyla nachlazená, dýchací cesty naprosto čisté. Doktorka paní Květoslavu sleduje dodnes, vidí ji jednou za půl roku. Stav se trochu horší jen za studeného počasí, avšak nikdy se nedostává na tu úroveň, kdy ji lékařka viděla poprvé. Z paní Květoslavy se stala čilá babička, která si ráda posedí a popovídá se svými sousedkami u kafe.“

Pulsatilla – žárlivost u sourozence

„Jednoho dne jsem přijala rodinu – manžele se dvěma dcerami – přičemž jedné byly tři roky druhé asi rok. Stěžovali si, že starší dcera žárlí na tu mladší, neustále na ní byla ošklivá, nenápadně jí ubližovala, záviděla jí, brečela, křičela, fňukala, neustále na sebe upozorňovala, byla protivná, nikoho to s ní už nebavilo.

Po konzultaci jsem pro ni vybrala homeopatikum Pulsatilla, jelikož její chování přesně odpovídalo homeopatickému typu Pulsatilla. Dostala jednu dávku večer a druhý den ráno mi matka (její) užasle volala, že ráno vstalo z postele jiné dítě. Byla normální, milá, na sestru už nežárlila, prostě se chovala standardně.“

Aconitum napellus – kašel

„Tehdy mne o pomoc požádala paní, jejíž šestiletý syn už asi dva měsíce kašlal. Prý to začalo v době, když mu při přátelské rvačce jeho mladší bratr skočil na záda a vyrazil mu dech. Tehdy nemohl dýchat a dostal horečku, takže mu museli přivolat záchrannou službu, která ho odvezla do nemocnice. Akutní stav sice zvládli, ale hoch začal za pár dní kašlat a kašlal po celé dva měsíce až do mé návštěvy.

Vzhledem k prodělanému šoku jsem mu naordinovala Aconitum napellus, které se používá při nemoci zapříčiněné velkým strachem/šokem. Chlapec po 14 dnech užívání nadobro přestal kašlat a výrazně se psychicky zklidnil.

Sulfur – rýma se svěděním a ucpaným nosem

Jednou mě navštívila korpulentní dáma pocházející z malé vesničky u Opavy. Řešit chtěla svou značnou nadváhu a dobře patnáctileté nepříjemné svědění a pálení v nose. Uvedla, že to začalo po první operaci. Pravidelně si totiž nechávala čistit nosní sliznici. Trpěla na polypy a zvětšené nosní mandle. Aby mohla bez problému dýchat, nechávala si je pravidelně vypalovat. Na svědění a pálení v nose klasická medicína lék nezná, proto se obrátila na mě, homeopata. Uvedla, že kvůli nadváze trpí

svědění se sklonem ke škrábání také v oblasti zad. Využívá naprosto vše, aby se mohla poškrábat.

Paní trápila také cukrovka II. typu, na niž užívala mnoho léků. Ty také způsobovaly, že musela hodně jíst a pít, takže váha nesmlouvavě stoupala nahoru. Od věčného svědění měla i červené oči. Co však bylo ze všeho nejhorší, bezděčně si neustále otírala nos rukou. Evidentně si absolutně neuvědomovala, že to pro ni, jakožto kuchařku v jednom vyhlášeném ostravském hotelu, i všechny jeho hosty představuje opravdový problém.

Během našeho rozhovoru si z tašky vytáhla obrovskou bagetu a jedla. Několikrát se omlouvala, že kvůli cukrovce má skoro pořád hlad. Když dojedla, dostala Sulfur a odešla.

Po třech měsících se otevřely dveře a v nich stála usměvavá paní. „Musím vám poděkovat. Hubnu! Zmírnila se mi cukrovka, méně piju, méně jím, všechno svědění ustalo.“ Od té doby, co začala užívat Sulfur, neměla potřebu objednat se na další vypalování polypů v nose, i tyto problémy totiž kompletně zmizely.

Program

Součástí mé profilové práce je, jak ž víme, vytvoření programu pro spolužáky. Ten proběhne v nejbližších týdnech po odevzdání této práce.

Program by měl probíhat takto:

1. část

Nejprve se zeptám studentů, jestli mají nějaké zkušenosti s homeopatií, případně jaké. Dále proběhne přednáška, kdy spolužáky seznámím s homeopatií, vysvětlím, jak funguje, popíšu historii i současnost, popřípadě uvedu nějaké příklady léčby, přičemž budu čerpat z této práce.

2. část

V druhé části proberu s žáky homeopatické konstituční typy, uvedu, jaký mají význam pro diagnózu a léčbu. Základní konstituční typy proberu, vysvětlím, jak se poznají atd. (ne úplně přesně, na to by byl potřeba delší časový úsek a navíc je to poměrně složité). Dále pro zájemce připravím zkrácenou verzi homeopatického dotazníku, kdy budu moci (pouze orientačně!) zjistit ve spolupráci se svým odborným konzultantem konstituční typ příslušného studenta.

Léky

Zde bych rád uvedl seznam nejběžnějších homeopatických léků, které lze použít téměř na vše. Často se jedná o homeopatika, která určují konstituční typ pacienta. Takovými léky, které se používají na velmi širokou škálu onemocnění, se přezdívá polychresty. Toto je výběr 22 nejznámějších z nich.

Polychresty

Arsenicum Album

Graphites

Calcarea Carbonica

Causticum

Sulfur

Apis mellifica

Silicea

Argentum nitricum

Pulsatilla

Staphisagria

Sepia

Mercurius solubilis

Thuja occidentalis

Phosphorus

Kalium Carbonicum

Hepar sulphur

Kalium Iodatum

Lycopodium

Natrium muriaticum

Nux vomica

Natrium sulfuricum

Belladonna

Malé léky

Toto je pár z mnoha homeopatik, která se používají na speciální případy a mají tedy úzké spektrum využití.

Caulophyllum – rozběhnutí zastaveného porodu, bolest drobných kloubů rukou

Hekla lava – ostruhy, kostní výrůstky

Arundo donax - některé typy senné rýmy

Anagalis arvensis - svědivý puchýřnatý ekzém dlaní a chodidel,

Clematis vitalba - křečové žíly a bérčové vředy,

Gratiola - letní dětské průjmy z nadměrného pití ledových nápojů,

Verbascum thapsus - obličejové neuralgie

Závěrem

Co bych ještě řekl na závěr? Snad jen to, že jsem splnil všechny cíle, které jsem si vytyčil. Doufám, že homeopatie byla dostatečně osvětlena, a to díky rešerši tohoto tématu, díky pěti rozebraným mýtům, rozhovorům s Helenou Bartůškovou a dalším informacím.

Program, který měl vzniknout a skutečně vznikl, proběhne brzy po odevzdání této práce, jeho náplní by měla být jednak přednáška, a také (pro zájemce) možnost ukázky homeopatického dotazníku, popřípadě vyplnění jeho zkrácené verze a možnost orientačního určení homeopatického konstitučního typu příslušného studenta.

Tato práce pro mě byla velice přínosná a také velice příjemná, hlavně díky výborné spolupráci s odborným konzultantem a také díky tématu samotnému, do něhož jsem skutečně pronikl, a začíná mě zajímat čím dál více.

Seznam zdrojů a literatury

¹¹FESIK, Alexander, Pavlína NOVÁČKOVÁ, Anastázie FESIKOVÁ, et al. 222 let od znovuobjevení principu podobnosti: a 21 let návratu homeopatie do Česka. Ostrava, 2012. ISBN 978-80-902174-1-6.

FESIK, Alexander. Praktická homeopatie podle Hahnemanna: Akademický rok 2015/2016. Ostrava, 2015.

FESIK, Alexander. Praktická homeopatie podle Hahnemanna: 2. ročník. Ostrava, 2017.

Český rozhlas [online]. Česká republika [cit. 2018-02-27]. Dostupné z:

<http://www.rozhlas.cz/plzen/publicistika/zprava/homeopatie-myty-opredena--1649979>

Homeopatie. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-02-27]. Dostupné z:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Homeopatie>

VOKURKA, Martin a Jan HUGO. Praktický slovník medicíny: 7. rozšířené vydání. Praha: MAXDORF, 2004. ISBN 80-7345-009-7.

KÖHLER, Gerhard. Lehrbuch der Homöopathie. 9. vydání. Stuttgart: Hippokrates Verlag, 1985. ISBN 978-3830453772.

POPOVA, T. Materie medica. Moskva, 1991.

¹History of homeopathy in India. Homeopathy [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z:

<https://hpathy.com/past-present/history-of-homeopathy-in-india/>

²Swiss to recognise homeopathy as legitimate medicine. Swissinfo [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: [https://www.swissinfo.ch/eng/society/complementary-](https://www.swissinfo.ch/eng/society/complementary-therapies_swiss-to-recognise-homeopathy-as-legitimate-medicine/42053830)

[therapies_swiss-to-recognise-homeopathy-as-legitimate-medicine/42053830](https://www.swissinfo.ch/eng/society/complementary-therapies_swiss-to-recognise-homeopathy-as-legitimate-medicine/42053830)

³HEŘT, Jiří. Stručný výkladový slovník českých skeptiků. Klub skeptiků

Sysifos [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z:

<http://www.sysifos.cz/index.php?id=slovník&lang=cz&idd=&pismo=&act=>

⁴Homeopatie - mýty a realita. Boiron [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z:
<http://boiron.cz/cs/28-homeopatie-myty-a-realita>

⁵www.homeopatie.cz/aktualni-nazor-homeopaticke-spolecnosti

⁶https://zdravi.euro.cz/news/check-pro?id=477896&seo_name=mlada-fronta-noviny-zdravi-euro-cz

⁷Helena Bartůšková [online]. Praha, 2012 [cit. 2018-02-27]. Dostupné z:
<http://www.mudrbartuskova.cz/>

⁸ Apotek.cz – internetový obchod s léčivý.

https://www.apotek.cz/search?q=homeopatika&gclid=EAlaIQobChMluqXZztXL2QIVq7_tCh1glAHfEAAYASAAEgLKIPD_BwE

⁹ Proč je rakovina neléčitelná? Homeopatie.cz: <http://www.homeopatie.cz/proc-je-rakovina-nelecitelna/>

¹⁰5+1 mýtů o homeopatii. Hana Poukarová [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z:
<https://www.hanapoukarova.cz/news/a5-1-mytu-o-homeopatii-znate-je/>

Přílohy

Homeopatický dotazník

Předtím, než přijdete do homeopatické poradny, přečtěte si prosím tento dosti obsáhlý dotazník. Najděte si k jeho prostudování a odpovědi na otázky dostatek času. Můžete vypracovat odpovědi písemně (a doručit je několik dnů před první návštěvou) nebo si je jen promyslet. Je jen na vás, pro kterou variantu se rozhodnete. Odpovídejte prosím spontánně, svými slovy, tak, jak to cítíte... Pokud na nějaké otázky neznáte odpovědi (např. podrobnosti z průběhu těhotenství apod.), nic se neděje. Zrovna tak, pokud na nějaké otázky nechcete odpovídat, vynechte je... ale v tomto případě se nad nimi aspoň sami zamyslete.

1. Nynější onemocnění

Přesný popis potíží, pro které přicházíte, cíl, kterého chcete dosáhnout. Kdy se potíže poprvé objevily? Co si vy osobně myslíte o příčině nebo vyvolávajícím momentu nemoci? Byl(a) jste pro dané potíže již vyšetřen(a)? S jakým výsledkem (která vyšetření proběhla, nálezy, terapie) Co vám onemocnění vzalo, případně i dalo? Jsou obtíže trvalé? Pokud ne, kdy se zpravidla objevují, jak dlouho trvají, v kterém místě, šíří se někam, objevují se jen při pobytu na některých místech, při některých činnostech? Objevují se pravidelně nebo nahodile? Jak často? Vyzorovala(a) jste čím se potíže zhoršují a zlepšují (teplem, chladem, klidem, činností, polohou, jídlem apod.)

2. Rodinná anamnéza

Rodiče, sourozenci, děti – jakými trpěli nebo trpí chorobami. Vyskytují se u někoho v rodině stejné obtíže? Pokud máte sourozence, kolik a kolikáté dítě v pořadí jste?

3. Osobní anamnéza

Těhotenství

Předchozí těhotenství – byly u matky potraty, úmrtí plodu nebo novorozence? Brala matka před otěhotněním hormonální antikoncepci, ev. jak dlouho celkem a jak dlouho před otěhotněním ji vysadila? Spontánní těhotenství nebo umělé oplodnění?

Byla nějaká hormonální podpora před těhotenstvím nebo při něm? Bylo těhotenství plánované a chtěné oběma rodiči nebo neplánované? Jak bylo ev. neplánované těhotenství rodiči přijímáno? Jak těhotenství probíhalo? Bylo potřeba nějakých zákroků či léčby? Došlo ke krvácení? Proběhla amniocentéza či jiné vyšetření? Trpěla matka výraznou nevolností, či jinými obtížemi?

Porod

Spontánní nebo vyvolávaný? Přirozený nebo bylo nutné použití kleští či císařský řez? Pokud císařský řez, tak plánovaný nebo akutní? Byly použity nějaké léky, případně epidurál? Byl porod v termínu nebo mimo něj? Jaký byl poporodní průběh – kříšení, pupeční šňůra kolem krku, nutnost inkubátoru, porodní zranění (např. zlomenina klíční kosti), žloutenka (jak dlouho, byla fototerapie?)?

Dětství

Prospívání v dětství (kojení – jak dlouho nebo umělá strava)? Byly výraznější kojenecké koliky? Nutnost rehabilitace? Přiměřený nebo opožděný psychomotorický vývoj? Kdy rostly zuby? Očkování – jak byla snášena, přišly těsně po očkování nemoci? Případně byly některé chronické nemoci očkováním zhoršeny? Nemoci v dětství – běžná či vyšší nemocnost, dětská infekční onemocnění? Byly horečky, jak byla onemocnění snášena? MŠ, jesle? Jak probíhal nástup do kolektivu? Škola – její zvládání? Delší pobyt bez rodičů (nemocnice, lázně)? Zájmy v dětství, strachy? Kdy nastoupila puberta?

Jednotlivé orgány či systémy (trávicí systém, ledviny a moč.systém, pohlavní orgány, srdce a cévy, dýchací trakt, ušní, nosní, krční, oční, kůže, neurologické, psychiatrické, endokrinologické)

Jaké choroby, úrazy, operace jste prodělal(a)? Kdy? Bral(a) jste dlouhodobě nějaké léky? Zanechaly následné poruchy (opakování potíží, delší přetrvávání) Následovala nějakou vyléčenou chorobu bezprostředně jiná nemoc (např. zánět průdušek – ekzém apod.)? Vyskytovaly se některé nemoci zároveň? Jakou máte kvalitu kůže, vlasů, nehtů? Jak se hojí poranění? Prodělali jste někdy parazitární onemocnění? Máte nebo měl(a) jste někdy alergické obtíže? Míváte při akutních onemocněních horečku? Menses (menstruace) – začátek, případně konec, průběh, pravidelnost,

intenzita, přidružené potíže (změny nálady, zadržování vody, bolestivost prsů, sklon k nachlazení) – kdy v průběhu cyklu?

4. Osobní zvláštnosti

Jste horkokrevný(á) nebo zimomřivý(á)?

Jak snášíte slunce, horko v uzavřené místnosti, průvan?

Vadí Vám spěch nebo pomalé tempo, čekání?

Máte obavy z davu, uzavřených prostor, výšky, bouřky, krádeže, cestování, zkoušky, psů, jiných zvířat...?

Máte raději řád nebo spíše chaos?

Existuje úlevová poloha při potížích?

Cestujete rádi?

Působí na Vás změny počasí, roční období, fáze měsíce?

Které roční období máte nejraději?

Snášíte těsný oděv, roláky?

Preferujete studená nebo teplá jídla a nápoje?

Co máte nejraději k jídlu, k pití?

Jíte své oblíbené potraviny (i obecně např. sladké), i přesto, že je případně špatně snášíte?

Jsou potraviny, které naopak nesnášíte a nemáte rád(a) – i vůně?

Kouříte nebo pijete alkohol? Kávu? Jiné návykové látky? Kolik?

Rád solíte nebo kořeníte?

Přepadají vás záchvaty hladu? V pravidelnou dobu?

Máte raději samotu nebo společnost?

Jak se začleňujete v nové společnosti?

Jsou nějaké zvláštnosti při Vašem vyměšování – střevní funkce (zácpa nebo průjem), močení, pocení (jak moc, kde nejvíce), krvácení, hleny nebo jiná sekrece?

Jste spokojeni se svou váhou, je stabilní nebo podléhá výkyvům?

Berete nějaké léky (i hormonální antikoncepce)?

Míváte sklon k pláči?

Míváte často starosti, zármutek, stres?

Zvládáte každodenní činnosti, nebo Vás vysilují?

Máte rád(a), když Vás někdo v potížích utěšuje, polituje? Nebo je raději zvládáte o samotě?

V jaké poloze spáváte?

Jak a kdy usínáte, kvalita spánku, kdy a jak (snadno) se probouzíte?

Máte sny, které se vracejí nebo které Vám připadají zvláštní?

Jaké máte záliby, návyky – které z nich hodnotíte jako škodlivé?

Co Vám přináší radost?

Je Váš sexuální život vyhovující, máte případně nějaké potíže?

Za jakého člověka se povahově považujete (bojácný, nervózní, vyrovnaný, ambiciózní apod.)

Jak hodnotíte Vaše rodinné poměry?

Jaký je Váš postoj k práci, k dosavadnímu životu?

Jaký pocit se u Vás projevuje v konfliktních nebo krizových situacích?

5. Další

Máte ještě jinou chorobu nebo potíže, která se jeví třeba méně důležitá? Napadá vás ještě něco, co byste chtěl(a) zmínit?

Profilová práce - záměr

Téma:

Homeopatie – mýty, fakta a příběhy o alternativní léčbě.

Cíle práce:

Cílem mé práce bude za pomoci homeopata z povolání proniknout do tématu homeopatie jako alternativní léčebné metody, zamyslet se nad jejími výhodami a nevýhodami, potvrdit nebo vyvrátit mýty, které kolují po internetu i „per huba“ a sesbírat zajímavé případy léčby touto metodou.

Metodika:

Práce bude prováděna prostřednictvím studia pramenů, např. odborných skript, učebnic homeopatie a dalších písemností a také za pomoci sociální interakce mezi autorem a profesionálním homeopatem. Mýty o homeopatii budou nalezeny na internetu či v knihách nebo budou sehnány od homeopata.

Výstupy:

Výstupem z práce bude jednak závěrečná zpráva, kde bude vše shrnuto, a také program pro spolužáky autora, který proběhne ve škole.

Obr. 1 – homeopatika od firmy Boiron

Obr. 2 – homeopatika od české firmy AKH (Akademie klasické homeopatie)